

Dkt. Kenneth Mathews, Genesis, Kipindi cha 3A, Hadithi ya Bustani

© 2024 Kenneth Mathews na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 3A, Hadithi ya Bustani, Sehemu ya 1, Mwanzo 2:4-3:24.

Kipindi cha 3 ni Hadithi ya Bustani. Chini ya utangulizi wa vizazi katika sura ya 2, mstari wa 4, hadithi ya bustani inafikia sura ya 4, mstari wa 26. Njia nyingine ya kuelewa hadithi ya bustani ni kwa upande wa maudhui, ili sura ya 2, mstari wa 4 hadi mwisho wa sura ya 3, mstari wa 24, sura hizi mbili zihusu matukio ndani ya bustani. Sura ya 4, mstari wa 1 hadi 26, inahusu kile kinachotokea kwa familia ya wanadamu nje ya bustani.

Kwa hivyo, hebu kwanza tuzungumzie jinsi simulizi la sura ya 2 la uumbaji linavyohusiana na sura ya 1. Nilikuwa nimesema hapo awali kwamba sura ya 1 na 2, simulizi mbili za uumbaji, zinakamilishana, na uhusiano huo ni ule ambao uumbaji wa jumla umeainishwa kwa kurejelea siku ya sita ambapo familia ya wanadamu iliumbwa na Mungu kwa mfano wake. Kwa hivyo, tunapoangalia maandishi ya juu ya sura ya 2, mstari wa 4, utaona kwamba yanaonyesha mwangwi wa sura ya 1, mstari wa 1. Acha niendeleo kwa kuangalia sura ya 2, mstari wa 4. Huu ni simulizi la mbingu na dunia, au tunaweza kusema vizazi vya mbingu na dunia vilipoumbwa. Kwa hivyo angalia hii ndiyo lugha utakayoipata katika sura ya 1, mstari wa 1—inaendelea wakati Bwana Mungu alipoumba dunia na mbingu.

Kwa hivyo, tutaona kwamba kuna ulinganifu na mstari wa mwanzo, na kisha tutapata ulinganifu kati ya kile tulichogundua katika sura ya 1, mstari wa 2, na sura ya 2, mstari wa 5 na 6. Katika sura ya 1, mstari wa 2 na unaofuata, utagundua na kukumbuka kwamba sura ya 2, mstari wa 2, ilielezea jinsi dunia ilivyokuwa kabla Mungu hajasema katika mstari wa 3, iwe nuru. Tulichojifunza ni kwamba dunia isiyozaa, na kisha dunia isiyojaa, isiyokaliwa na watu, haikuwa nzuri kwa ajili ya kudumisha uhai wa binadamu. Na hivyo, siku tatu za kwanza, Mungu alizungumzia jinsi dunia ilivyokuwa isiyozaa, lakini bado siku ya tatu, ilitoa mimea.

Na kisha siku ya nne, ya tano, na ya sita huakisi dunia isiyokaliwa na watu, lakini Mungu alijaza uumbaji katika siku ya nne, ya tano, na ya sita na ndege angani, na mna samaki wa baharini, na kisha mnyama wa nchi kavu siku ya sita, na kisha familia ya wanadamu. Lakini tofauti ingekuwa kati ya mstari wa 2 na mstari wa 3. Katika mstari wa 2, ukikumbuka, tulikuwa na vifungu vitatu, maelezo matatu ya hali wakati wa Mungu akisema, iwe nuru. Na katika kisa cha kwanza, tulikuwa na maelezo hayo ya dunia ambayo ilikuwa ukiwa na tupu.

Na kisha kulikuwa na maji ya bahari. Na tatu, ingawa kulikuwa na hili, kwa ajili ya mazungumzo ya kawaida tu, machafuko, lilizuiwa na uwepo wa usimamizi na Roho wa Mungu. Na hilo lingekuwa maelezo yako ya tatu.

Linapokuja suala la sura ya 2, mistari ya 5 na 6, vile vile, tuna hali tatu ambazo zimeelezwa kabla Mungu hajasema katika mistari wa 7, au tuseme kwamba simulizi linasema katika mistari wa 7, Bwana Mungu alimuumba mtu. Hii ilikuwa muhimu ili kuwe na bustani inayofanya kazi ambayo ingetoa mimea ambayo ingeendeleza uhai wa mwanadamu. Hali ya kwanza ni kwamba katika mistari wa 5, hakuna kichaka chochote cha shambani kilichokuwa kimeonekana duniani.

Na pili, hakuna mmea wowote wa shambani uliokuwa umeota. Wa tatu unapatikana katika mistari wa 6, lakini vijito vilitoka ardhini na kunywesha uso wote wa ardhi. Kati ya mistari wa 5 na 6, au mwishoni mwa mistari wa 5, tuna sababu iliyoelezwa kwa nini hapakuwa na mmea.

Hii ni kwa sababu Bwana Mungu hakuwa ameinyeshea mvua ardhini, wala hapakuwa na mkulima. Hakukuwa na mtunza bustani wa kulima ardhi. Na hivyo, Mungu anaanza kubadilisha hali hizo na kutoa mkulima, na kisha kulima bustani.

Kwa mfano, mistari wa 15 wa sura ya 2 unasema, Bwana Mungu akamchukua huyo mtu, akamweka katika bustani ya Edeni, ailime na kuitunza. Sasa, ni tofauti gani kati ya sura ya 1 na sura ya 2 hadi 4? Na hiyo ni, kwa nini ni faida kwa msimulizi wa hadithi kutupa masimulizi mawili ya uumbaji? Naam, katika Mwanzo sura ya 1, kuna msisitizo juu ya ulinganifu, kanuni ya mpangilio wa siku hizi sita pamoja na moja, siku ya saba. Kwa hivyo hiyo inatuambia kwamba Mungu alikuwa mbunifu mkuu na kwamba alikuwa akilenga lengo alilolifikia hatua kwa hatua.

Tuna lugha inayojirudia ya fomula. Kwa mfano, lugha bora zaidi ya kukumbuka ni kwamba kulikuwa na jioni, kulikuwa na asubuhi, na kisha siku ya kwanza, ya pili, na ya tatu. Pia, utakumbuka kwamba katika sura ya 1, kuna mpangilio wa jumla.

Ni ya ulimwengu katika maelezo yake, na kuna kasi kubwa sana tunapoendelea siku hadi siku kama wasomaji. Pia, jina la Mungu, Elohim, lililotafsiriwa kwa urahisi Mungu, neno la Kiebrania Elohim limeandikwa ELOHIM. Jina hili la Mungu kwa kawaida limeeleweka kama linasisitiza, kama tunavyoona hapa katika sura hii, wazo la uungu na uungu.

Na katika sura hii, Mungu Mwenyezi, mwenye nguvu zote anayezungumza na kuunda ulimwengu. Na kisha lugha ya kiufundi inayotumika, kwa mfano, neno kuumba, katika neno hili kwa Kiebrania ni bara, bara, bara, ambalo linatumika katika Agano la Kale wakati Mungu ndiye mhusika ili liweze kuchukuliwa kama lugha maalum inayorejelea kile ambacho Mungu hufanya, Mungu anaumba. Kisha, neno, kwa

mfano, picha, tena, lazima liwe maalum sana, lugha ya kiufundi iliyo wazi ambayo inapaswa kuelezewa na kufasiriwa.

Mara ya mwisho tulipozungumzia kuhusu sura ya Mungu, utakumbuka kwamba tulikuwa tunazungumzia jinsi Mungu alivyoumba mwanamume na mwanamke kwa namna ambayo kulikuwa na ushiriki, uwezekano wa ushiriki kwa msingi wa uhusiano, na kwamba Mungu ana utu, na kwamba wanaume na wanawake wana utu. Sasa, ninapozungumzia kuhusu mtu, jinsi wanaume na wanawake walivyo watu, na Mungu ni mtu, sitaki tuhitimishe kwamba Mungu ni sawa kabisa na sisi tulivyo watu. Ni mtu wa lugha anayetusaia, kwa mfano, kuelewa kwamba Yeye ni kiumbe, kiumbe binafsi, kiumbe hai aliye hai, si kanuni tu, si nguvu tu, hakuna hata moja ya vitu hivyo, bali kiumbe binafsi.

Linapokuja suala la kuchora mlinganisho, hii ndiyo njia pekee ambayo Mungu anaweza kuwasiliana nasi kwa ufanisi kwa sababu sisi ni wenye kikomo, na tuna mapungufu, ilhali Yeye hana kikomo bila mapungufu yoyote. Kwa hivyo, linapokuja suala la kutengeneza milinganyo, sababu ya sisi kufanya milinganyo kwa kulinganisha vitu na vitu ni kwa sababu tunajua pande zote mbili za milinganyo. Kwa hivyo, hapa kuna mfano ambapo tuna, tuseme, mpira wa manjano, na kisha kuna jua, ambalo ni la manjano katika tabia yake ya jumla, na kwa hivyo tunajua pande zote mbili za milinganyo, na tunaweza kuona mlinganisho kati ya hizo mbili, jua na kisha mpira wa manjano.

Lakini linapokuja suala la Mungu, tunajua nusu tu ya milinganyo huo, na huo ni uzoefu na maarifa ya kibinadamu. Tumewekewa mipaka ya kile Mungu alichokatika ukamilifu wake, yote ambayo tunaweza kujua kuhusu Mungu. Mungu hufunua mambo muhimu zaidi kuhusu Yeye ili tuweze kufurahia uhusiano huo maalum tulionao na Muumba wetu.

Kwa hivyo, tunaweza kujua nia ya Kristo, tunaweza kujua nia ya Mungu, Muumba wetu, na Mwanawe kibinafsi, lakini kwa sababu tu Mungu amechagua kufichua ile ya akili Yake. Kwa hivyo, tunayo hiyo, lakini hatuna akili Yake yote. Sasa, linapokuja suala la sura ya pili na ya nne, tunapata tofauti kubwa, ilhali katika sura ya kwanza, kuna nathari iliyoinuliwa, na sura ya pili hadi ya nne, ghafla tutapata kufahamiana.

Ni ya kidunia sana. Ni hadithi yenye hadithi ya hadithi yenye washiriki, yenye hotuba ya moja kwa moja na hotuba isiyo ya moja kwa moja, mabadiliko ya sababu, na athari ambayo kwa kawaida unaona katika hadithi ya hadithi, na inafuatana sana na tukio hili na kisha matokeo yake au matokeo. Kisha, utagundua kuwa bustani ni mazingira ya ndani dhidi ya mazingira ya ulimwengu, ambayo ni ya ulimwengu.

Kisha kuna mwendo wa polepole na wenye umakini katika siku ya sita. Sasa, kinachoshangaza kuhusu sura ya pili na mstari wake wa nne, utangulizi wake ni kwamba tuna jina lingine la Mungu ambalo limeunganishwa na jina linalopatikana

katika sura ya kwanza, Mungu, Elohim. Hili linapatikana katika sura ya pili, mstari wa nne, ambapo neno BWANA limetajwa.

Pia, hili ni muhimu, kwani liko katika herufi kubwa ndogo. Kila wakati unapopata katika usomaji wako wa tafsiri ya Kiingereza katika Agano la Kale, ambapo una herufi kubwa ndogo, BWANA katika herufi kubwa, hiyo ni tafsiri ya neno la Kiebrania ambalo ni maalum, ambalo ni la kipekee, na hilo ni jina la Kiebrania, Yahweh. Nitaliandika YAHWEH.

Yahweh anatambulishwa katika Agano la Kale kama Mungu wa agano wa Israeli. Na anataja jina hili, ambalo amefunua, na ameelezea umuhimu wa jina Yahweh. Utapata hili katika Kutoka, na utalipata, kwa mfano, katika Kutoka sura ya tatu na Kutoka sura ya sita, pamoja na Kutoka sura ya 33 na 34, ambapo jina la Yahweh limeelezwa.

Sasa, hii haimaanishi kwamba jina Yahweh halikujulikana kabla ya wakati wa Musa, bali kwamba jina hilo lilieleweka na kuelezwa kikamilifu zaidi wakati wa Musa. Kwa hivyo, mapema kama sura ya pili, mstari wa nne, jina Yahweh linaonekana. Pia, muhimu zaidi, mstari wa mwisho wa sura ya nne unasomeka kwamba wakati huo, watu au wanadamu walianza kuliitia jina la Yahweh, ikimaanisha kwamba kulikuwa na ibada ya kawaida ya Mungu chini ya na kwa jina Yahweh.

Pia, katika sura ya pili hadi ya nne, utagundua kuwa ni aina ya lugha isiyo ya kiufundi na ya kawaida ya mazungumzo, na kuna michezo kadhaa ya maneno. Hapa ndipo lugha hutumika kuongeza maana ya kile kinachoelezwa. Na lugha nzuri sana, bila shaka, ingepatikana katika ile ambayo tayari unaijua, na hiyo inapatikana katika sura ya pili, mstari wa 23.

Mwanamume akasema, huyu sasa ni mfupa wa mifupa yangu, akimaanisha mwanamke, Hawa, na nyama ya nyama yangu, ataitwa, nami nitalitamka vibaya ili kueleza hoja yangu, ole man, kwa kuwa alitolewa kwa mwanamume. Kwa hivyo, kuna tamthilia inayoonyeshwa kwa Kiingereza, na ni bahati unaweza kufanya hivi kwa Kiingereza, kwamba kuna umoja, uhusiano kati ya ole man na mwanamume. Kwa Kiebrania, unasikia, neno la ole man, woman, kwa Kiebrania ni ish, shah, ish, ISH, ish, na kisha shah, SHA.

Na neno la mwanadamu hapa ni ish, ish, ISH. Kwa hivyo, hizo ndizo aina za michezo ya maneno ambayo hutokea mara nyingi katika simulizi ya Kiebrania, na huu ni mfano mmoja tu. Kwa hivyo, unapochukua pamoja, sura ya kwanza inashuhudia neno la Mungu lenye mamlaka kuu, ambaye ni tofauti kabisa, tofauti kabisa na viumbe, kuliko uumbaji, na kisha jinsi alivyobuni uumbaji ili kudumisha maisha ya mwanadamu, na jinsi alivyomba maisha ya mwanadamu kwa uwezo wa kuhusiana naye kama watu, na kwamba kuna siku ya saba ya kusherehekea, siku ambayo kuna siku iliyoteuliwa kuwa takatifu, iliyotolewa takatifu na kikamilifu katika ibada na sherehe ya uumbaji wa Mungu.

Unapochukua hilo pamoja na kulilinganisha na sura ya pili hadi ya nne, una wazo linalosaidiana la ahadi ya agano kwa upande wa Mungu. Tutagundua kwamba uumbaji na mwanamume, wa mwanamke, wana uwezo huu wa kufurahia zawadi nzuri za Mungu za uumbaji, hasa bustani hiyo, na kwamba kuna ushirika maalum ambao Mungu anao na wanadamu na si kile tunachokipata katika viumbe, viumbe vingine. Pia ninapaswa kusema kwamba tunapofuatilia sura ya pili na ya tatu, kuna tofauti katika sura ya pili, ambapo kuna maelewano, jumuiya ya Mungu na wanadamu, wanadamu na jinsi kuna maelewano ndani ya wanadamu kati ya mwanamke na mwanamume, na kisha jinsi pia kuna amani kati ya mwanamume na mwanamke, wanadamu, na viumbe vya bustani.

Kwa kusikitisha hili litavurugika kutokana na kile tunachokiona katika sura ya tatu, na hiyo ni kutotii kwa upande wa mwanamume na mwanamke. Sasa, mambo yanavunjika katika mahusiano haya yenye upatano. Tutagundua kwamba uhusiano huu muhimu zaidi na muhimu zaidi huvunjika wakati viumbe vyote vinapotii neno la Bwana katika sura ya kwanza, na ikawa hivyo, na ikawa hivyo, na ikawa hivyo.

Lakini katika sura ya tatu, tunaona kwamba wanadamu huchagua kutomtii Bwana, na kwa hivyo kuna uhusiano uliovunjika. Mungu ana uhusiano wa muumbaji na viumbe vyake vyote, wanadamu wote. Lakini tunachozungumzia hapa ni uhusiano ambao umetolewa na utarejeshwa kupitia na kwa niaba ya wanadamu na Mungu mwenyewe.

Na hivyo, tunajua kama wasomaji Wakristo, hili linafanikiwa kupitia Mungu katika Bwana Yesu Kristo, ambaye hutupatanisha na Mungu na kuturekebisha, lakini linazidi hata uhusiano uliovunjika kwanza kati ya wazazi wetu wa kwanza na ule wa Mungu. Pia, katika sura ya tatu, tutagundua kwamba kuna kuvunjika ndani ya familia ya wanadamu. Katika manabii ya hukumu, ambayo tutasoma baada ya muda mfupi, kuna ugomvi, vita kati ya mwanamke na mwanamume.

Na hili linapatikana kwetu katika sura ya tatu, mstari wa 16. Katika majadiliano ya awali mara ya mwisho, tunazungumzia kuhusu vita kati ya uzao wa mwanamke na uzao wa nyoka katika sura ya 3:15. Kwa hivyo, nyoka anayewakilisha ulimwengu wa wanyama, unaona kuna mgawanyiko, kuna kuvunjika kwa mshikamano huo wa amani kati ya mwanamume na mwanamke na viumbe wengine wa ulimwengu wa wanyama.

Sasa kuna kuangalia, tunaweza kuangalia pamoja basi ninapoendelea na maelezo ya uumbaji wa mwanadamu. Lakini kwanza, angalia tu kwamba kuna msisitizo katika kupunguza bustani na uumbaji wa mkulima wake. Utaona katika mstari wa tano inatumia maelezo, ambayo bado hayajaonekana duniani.

Sasa, neno hili dunia linaweza pia kutafsiriwa kama ardhi. Na nadhani kwamba kinachoweza kutokea hapa ni kwamba tunahama kutoka ardhini hadi ardhini na Mungu hakuleta mvua juu ya ardhi. Hapa tunaifanya dunia kuwa katika toleo jipya la kimataifa, lakini tunahama kutoka ardhini hadi nchi fulani ambayo sasa imeelezwa.

Na sababu ya mimi kuzungumzia hili kama ardhi ni kwa sababu linazungumzia ardhi katika mstari wa sita, lakini vijito vilitoka katika nchi kavu na kunywesha uso wote wa ardhi. Kwa hivyo, tunahama kutoka ardhi hadi nchi kavu. Na kisha, ukiangalia mstari wa nane, sasa Bwana Mungu alikuwa amepanda bustani Mashariki mwa Edeni.

Kwa hivyo, bustani hii iko katika eneo katika eneo linalotambulika kama Edeni. Hili litakuwa karibu au wazi. Ukiangalia tena mstari wa 15 pamoja nami, Bwana Mungu alimchukua huyo mtu na kumweka katika bustani ya Edeni.

Kwa hivyo, hii ni bustani inayoonekana Edeni. Tunahama kutoka Duniani hadi nchi kavu hadi Edeni, na kisha bustani maalum, ndani ya eneo la Edeni, inakuwa ya kilimo kwa sababu ina chanzo kizuri cha maji tunachokipata katika mistari ya 10 hadi 14. Kwa hivyo mwanzoni, kulikuwa na vijito, na kunaweza kutafsiriwa ukungu.

Labda hii ingekuwa; hatujui kwa uhakika, maji ya chini ya ardhi ambayo yalitoa maji kwa sehemu ya ardhi. Ndani yake, Edeni itakuwa na mito katika eneo hili, ambayo imetambuliwa katika mistari ya 10 hadi 14. Mito miwili kati ya hii tunayojua ni Tigri-Eufrati, ambayo ingekuwa Kusini mwa Iraq, ambapo mito hii miwili hukutana huko Mesopotamia.

Mito mingine miwili ambayo hatujui, Pishoni na kisha Gishoni. Pishoni na Gishoni, kifupi hiki chenye mashairi, hatujui. Na inaweza kutengenezwa kama njia ya kifasihi ya kusema hapa kuna mito miwili ya kale ambayo haiwezi kurejeshwa tena.

Lakini inatusaidia kuelewa eneo la jumla ambapo bustani ilipatikana. Na tunajua kutokana na uvumbuzi wetu wa akiolojia na pia tunachojua kuhusu historia ya kijiolojia kwamba kitovu cha ustaarabu kilikuwa katika Bonde la Mesopotamia.

Sasa, hebu tuzungumzie kuhusu uumbaji wa mwanadamu katika mstari wa 7. Katika mstari wa 7, tuna lugha inayomwonyesha Mungu kwa mtindo wa kibinadamu sana.

Kwa maneno mengine, anamwelezea Mungu kama vile tungemwelezea mwanadamu. Kwa hivyo, katika mstari wa 7, tunaambiwa kwamba Bwana Mungu alimfanya mtu kwa mavumbi ya ardhi na akampulizia puani pumzi ya uhai na mtu akawa kiumbe hai. Kwanza kabisa, neno lililoumbwa ni neno linalotumiwa na mfinyanzi anayeumba udongo kuwa chombo cha udongo.

Na kwa hivyo, una maelezo ya kina sana kuhusu Mungu anayeelea juu ya uumbaji wa mwanadamu kwa kutumia vumbi la ardhi na kuufanya uwe kama mwanadamu. Sasa,

kwa sababu kuna kijito hiki, inaweza kueleweka vyema kwamba hiki hakikuwa kama vumbi kama unga, bali kilikuwa na udongo, na kisha maji ya uso, udongo, na matope yangeweza kuumbwa na kuumbwa. Kisha, tunaambiwa kwamba Mungu, akielea juu ya umbo la udongo, alipumua pumzi ya uhai.

Hii ndiyo chanzo cha nguvu ya uhai. Na kwa hivyo, kwa kupumua huku, umbo hilo linakuwa hai, hai. Kwa hivyo, hapa umependekeza kwamba tuna uhai na usio hai linapokuja suala la uumbaji wa Mungu ili tuwe na mwili na kisha roho ya mwanadamu.

Na mwili na roho ya mwanadamu huwa hai. Na kwa hivyo, matokeo yake ni kwamba mwanadamu akawa, na neno hilo likawa ni muhimu katika tafsiri yetu, kiumbe hai. Neno hilo, likiwa katika tafsiri zetu, kijadi likawa nafsi hai.

Neno la Kiebrania linalotafsiriwa kuwa katika toleo la New International na matoleo mengine mengi ni neno nephesh. Nephesh. Nami nitaliandika hilo kwa ajili yako. NEPHESH. NEPHESH. Nephesh.

Na unapofanya utafiti kuhusu neno la nephesh, utagundua kwamba neno hilo lina maana na matumizi mapana zaidi kuliko neno nafsi. Sababu ya kuwa ni tafsiri bora ni kwa sababu neno nephesh linaweza kumaanisha kiumbe kizima, mtu mzima, si tu kisicho na mwili. Nafsi inaweza kudokeza kisicho na mwili tu na haizingatii mwili.

Mojawapo ya matatizo na nafsi ni kwamba inaweza kueleweka vibaya na wasomaji wetu wa kisasa kama kanuni ya milele, kiumbe wa milele, kama tunavyopata katika falsafa ya Kigiriki ambayo inaelewa nafsi kama chanzo cha Mungu wa ulimwengu wote, roho ya ulimwengu wote. Hata hivyo, katika Biblia, ni lazima tuelewe kwamba nafsi haieleweki kwa njia hiyo, bali wazo la kibiblia ni kiumbe mzima wa mtu. Kwa mfano, kuna katika vifungu hivyo ambapo una mtunga zaburi anayetafakari ambaye anazungumzia nafsi yangu, na anaanza kufikiria kujihusu kwa kutafakari, ndani, ndani, na anazungumza na nafsi yake, kiumbe chake.

Au kwamba tunampata mtu aliyekufa, anaweza kuelezewa kama nephesh aliyekufa, kiumbe aliyekufa. Kwa hivyo kuwa ni tafsiri muhimu sana na, nadhani, sahihi ya kile kinachotokea hapa, kwamba mtu si kanuni ya milele au roho ya milele; yeye ni mtu wa kufa, na badala yake nephesh hapa inamaanisha kiumbe hai dhidi ya kiumbe aliyekufa. Lakini kiumbe kizima ambacho kina utu.

Kuna picha nyingine ambayo ina umbo la kibinadamu sana, na hiyo inapatikana katika uumbaji wa mwanamke. Na kuanzia nusu ya mwisho wa mstari wa 20, kwa mwanamume, au tunaweza kuanza kutafsiri katika baadhi ya matoleo yetu, jina la kibinafsi Adamu. Mwanamume ni Adamu, na bila shaka una jina la kibinafsi Adamu, na ni moja tu ya maneno mengi yanayocheza jina la mwanamume, Adamu.

Matoleo hayatakubaliana kuhusu ni lini linapaswa kutafsiriwa kama jina la kibinafsi au ni lini linapaswa bado kutafsiriwa kwa sauti ya jumla, mwanadamu. Lakini unaweza kusikia mchezo wa maneno na Adamu, yaani mwanadamu, na kisha neno la ardhi ambalo mwanadamu aliumbwa, na hiyo ni, nitalitamka polepole, Adamu. Adamu na Adamu.

Na kwa hivyo, hii hakika inazungumzia udhaifu wa mwanamume; mwanamume ni dhaifu, na mwanamume ana kikomo. Kwa hivyo, linapokuja suala la uumbaji wa mwanamke, tutagundua katika mstari wa 21 kwamba Mungu alichukua mbavu moja ya mwanamume, inasemekana hii ni jadi, kwa kawaida jinsi unavyotafsiri, jinsi watu walivyoielewa, lakini kwa kweli inamaanisha upande tu, kama upande wa mashua. Jambo ni kwamba alichukua mbavu au mbavu, upande wa mwanamume, na akamfanyia upasuaji mwanamume huyo kwa kuifunga.

Lakini angalia inasema katika mstari wa 21 kwamba mwanamume analala usingizi mzito. Na hii ni muhimu sana kwa sababu mwanamume hakuweza kuona uumbaji wa mwanamke. Mwanamke ni tofauti kabisa na kile alichokiona tofauti na majina ya wanyama katika mstari wa 19 hadi 20.

Na hivyo, hii inahifadhi fumbo na umuhimu na ukubwa wa mwanamke anayetambuliwa kama msaidizi wake. Mstari wa 18 si mzuri tofauti na sura ya kwanza, ambayo inasema mara kwa mara kwamba hatua za Mungu ni nzuri kwa sababu machafuko hubadilishwa kuwa ulimwengu, ambao mwisho wake huwezesha riziki na uendeleu wa maisha ya mwanadamu; anasema ni vizuri sana kile Mungu anasema kuhusu mpangilio wake uliombwa katika sura ya kwanza. Kwa hivyo, si vizuri kwa mwanadamu kuwa peke yake, na inaeleweka kwa nini Mungu alimuumba msaidizi anayemfaa.

Na jinsi Mungu alivyomuumba mwanamke, ukigundua, ina wazo la jengo, akimjenga mwanamke kuwa, uh, kutoka kwa ubavu. Kwa hivyo, inasema katika mstari wa 22, Bwana Mungu alimjenga mwanamke, akamfanya mwanamke kama mkandarasi anayejenga, naye akamleta kama uwasilishaji kwa mwanamume. Sasa, kwa nini haikuwa vizuri mwanamume kuwa peke yake? Na hii ni muhimu sana kwetu kukumbuka kwamba Mungu alipoumba wanadamu, aliwaumba mwanamume na mwanamke kama viumbe vya kijamii.

Hapa kuna jumuiya ndogo na jinsi mwanamume na mwanamke watakavyostawi katika ushirika, uhusiano wa kijamii, tofauti na kuishi kwa upweke. Lakini muhimu zaidi, utakumbuka kwamba baraka hiyo inahusisha uzazi. Na hivyo kwa kuumbwa kwa mwanamume na mwanamke, jinsia mbili tofauti ambazo kwa uhusiano wao wa kimapenzi, ndipo watakapozalisha uzao wa maisha ya kibinadamu kama sehemu ya baraka ya Mungu.

Kwa hivyo, tunapochukua hili pamoja, lugha ya kibinadamu, inatuonyesha utunzaji na ukaribu ambao Mungu hutoa katika uumbaji wa mwanamume na mwanamke. Pia ninapaswa kuongeza kwamba mstari wa 18 ambapo mstari wa 20 unazungumzia msaidizi anayefaa. Huu ni lugha inayovutia katika Kiebrania chake, kwa sababu ni mchanganyiko wa maneno na maana yake kimsingi ni msaidizi anayelingana, mtu anayelingana na mwanamume.

Tena, hii ni njia ambayo, katika aina tofauti ya lugha, lugha ya kawaida, lugha ya mazungumzo, lugha inayoonyesha picha nyingi, tunazungumzia kuhusu picha na kwamba Mungu aliwaumba mwanamume na mwanamke kwa mfano wake. Na hivyo, mwanamume na mwanamke wanashiriki katika kuumbwa kikamilifu kama wanadamu. Ndani ya ubinadamu huo, tunaweza kutofautisha kulingana na jinsia yao.

Ngono ambayo mwanamume na mwanamke hushiriki ni baraka kutoka kwa Mungu. Ni miadi ya Mungu ambapo mema ambayo Mungu anayo akilini mwake kwa ajili ya familia ya wanadamu, baraka, yatatimizwa. Ngono ya kibinadamu, inapotekelezwa kulingana na mapenzi ya Mungu, ni furaha na baraka kubwa.

Na kisha pia ningesema kwamba kwa sababu Mungu anaumba mwili, kama tunavyoona katika uumbaji wa mwanamume na kama tunavyoona katika uumbaji wa mwanamke, wale ambao wanguona mwili kuwa mwovu, zamani za kale na hata leo, wale wanaojaribu kuufanya mwili unyenyekee kwa kuutumia vibaya mwili, au kinyume chake, si kwa kuzuia matamano ya mwili, bali badala yake kuwa wapotovu katika mwili. Hedonist, inayoendeshwa na raha tu. Hizi ni kauli mbili kali ambazo hazilingani na kile Biblia inachofundisha kuhusu mwili.

Sisi, kama wasomaji Wakristo, tunajua kutoka kwa mawasiliano ya Wakorintho kwamba mtume Paulo hata anazungumzia mwili wa mtu binafsi na kanisa kama mwili wa waumini, kwamba Roho Mtakatifu hukaa ndani ya mwili wetu, na kwamba anakaa ndani ya mwamini Mkristo. Zaidi ya hayo, tunaweza kusema kwamba Mungu mwenyewe huheshimu mwili wa mwanadamu kwa kuja katika Bwana Yesu Kristo kikamilifu na kikamilifu katika ulimwengu huu kama mwanadamu. Na kisha, zaidi ya hayo, zaidi ya hayo, kwamba mwili unafufuliwa na tuna mwili mpya uliofufuliwa katika Bwana wetu Yesu Kristo.

Na sisi pia, ambao ni waumini katika Kristo, tutapata uzoefu wa mwili uliofufuliwa ambao unafaa, ambao unafaa kwa maisha ya mbinguni pamoja na Kristo. Kwa hivyo, ujinsia wa kibinadamu ni baraka kutoka kwa Mungu. Mwili ni baraka kutoka kwa Mungu.

Kinachotokea katika bustani kimeundwa kutokana na upendo wa Mungu ili kukuza yaliyo mema kwa mwanamume na mwanamke. Kwa hivyo, linapokuja suala la maelezo katika mistari ya 8 hadi 14 ya sura ya 2, tunapata uzuri wa tija ya uumbaji wa Mungu ambapo anamweka mwanamume na kisha mwanamke. Angalia

inavyosema katika mstari wa 9, aina zote za miti, kama vile tulivyoona utofauti katika simulizi la uumbaji la sura ya 1 na jinsi kila hatua ya uumbaji wa uhai ulio hai ilivyojizalisha yenyewe kwa aina yake.

Sasa, tuna aina mbalimbali linapokuja suala la mti unaojizalisha wenyewe. Na tunaambiwa kwamba ulikuwa wa kupendeza macho. Ulikuwa wa kuvutia, mzuri, na wenye lishe kama chanzo cha chakula ambacho kingedumisha maisha ya mwanadamu.

Na kwamba kwa wazi, kulikuwa na miti miwili. Mti wa kwanza, mti wa uzima, ulionyesha kwamba kulikuwa na uzima katika bustani na kwamba kwa kula mti wa uzima, uhai wa mtu ungedumishwa. Wanaume na wanawake hawakuumbwa mwanzoni wakiwa wasiokufa.

Waliumbwa kama wanadamu. Ni Mungu pekee, katika umbo lake, katika utu wake, ambaye hawezi kufa. Wanaume na wanawake wanaweza kuingia katika maisha ya milele na Mungu, katika uzima wa milele, kama mtume Paulo asemavyo katika 1 Wakorintho 15, kwamba mwili huu wa kufa katika hali hii ya kufa utabadilishwa kuwa kutokufa.

Kwa hivyo, mti wa uzima unawakilisha kanuni ya uzima inayopatikana bustanini. Na hii inahusiana na uwepo wa Mungu bustanini. Mti wa pili ni mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

Na ingawa kuna mjadala mwingi kuhusu uelewa wa kile mti huo unahusu, nadhani kuna sababu nzuri ya kuhitimisha kwamba ujuzi wa mema na mabaya unahusiana na hekima. Na huu ni utafutaji mkubwa katika nyakati za kale. Thamani inayohusishwa na hekima, na ilitafutwa sana katika Mashariki ya Karibu ya kale katika hadithi zao za hadithi, kutafuta uhai na kutafuta hekima.

Na tamaa hizi mbili kuu kwa upande wa ubinadamu zinaendelea ndani ya kila mmoja wetu, tukitaka uzima na pia tukitaka hekima ya Mungu ili kujua jinsi ya kuishi maisha yetu kwa ufanisi. Kwa hivyo, Mungu ametupa tamaa. Ni jambo zuri kuwa na hamu ya kula.

Ni jambo zuri kwamba una hamu ya kufanya kazi. Ni jambo zuri kwamba una hamu ya kufanya ngono na kuzaa familia. Haya yote na mengine mengi, uzuri wa bustani, kama ilivyoielezwa katika mistari ya 10 hadi 14, wa uzuri wa dhahabu na shohamu na sehemu mbalimbali za bustani.

Sasa, haya yote ni matamano mema, lakini hatuwezi kuwa watumwa wa matamano yetu. Badala yake, matamano yetu, ili yawe na thamani, ili matamano yetu yawe huru kutokana na kulazimishwa na kutawaliwa bila akili ambayo bila shaka husababisha kukata tamaa na uharibifu, yanapaswa kupotoshwa na wema wa

Mungu, ambaye anatuonyesha kwamba matamania yetu lazima yawe chini ya wema mkubwa zaidi ambao Mungu anao kwetu, mapenzi yake. Na kwa hivyo tunatafuta kufanya mapenzi ya Mungu kwani yanaweka kando matamania yetu ili tuweze kudhibiti matamania yetu badala ya matamania yetu kututawala.

Tunapotekeleza matamania rahisi, kama tutakavyoona katika Sura ya 3, kwa upande wa mwanamke na mwanamume, kwa masikitiko tutagundua kwamba matamania hayo yana kuridhika kidogo katika hali ya ukamilifu na ukamilifu. Kwa hivyo, kwa mfano, ikiwa hamu yako ya chakula ni jambo linalokutawala, basi utaona lazima ule, na ili utosheleze, lazima ule zaidi, lakini huwezi kuridhika kwa sababu lazima ule mlo unaofuata na siku inayofuata na siku inayofuata, na inaweza kuwa uharibifu. Ilhali tunapotekeleza mapenzi ya Mungu, wema wake wa upendo na riziki, wema wake wa uwepo, yote hayo yatafanya maisha yetu yatambue uzuri, neema, wema, fadhili, na uwezesaji wa Mungu katika maisha yetu ili tumjue.

Na katika kumjua yeye, tunajielewa vyema na kujijua wenyewe. Haya yote yanahusiana na jinsi tunavyolinganisha kazi nzuri na nzuri zaidi ya Mungu katika uumbaji sura ya 2. Na kisha, kwa kusikitisha, katika sura ya 3, tutaizungumzia kama kinyume cha kile ambacho Mungu anakusudia kwa ajili ya uumbaji.

Acha nimalizie kipindi hiki, sehemu ya kwanza, kwa maneno machache kuhusu historia ya mwanamume na mwanamke, na hasa kutajwa kwa majina kwa Adamu na Hawa. Je, walikuwa watu halisi, wa kihistoria, au waliwakilisha tu ubinadamu kwa maana yake pana zaidi? Hadithi ya Adamu na Hawa ni hiyo tu: hadithi ambayo haina uhusiano wowote wa kihistoria na kile kilichotokea au kile kilichokuwa halisi. Na tunatumia neno kihistoria kuelezea kile kinacholingana na uhalisia na uhalisia.

Nadhani sababu nzuri zaidi za kuwachukulia Adamu na Hawa kama watu wawili halisi wa kihistoria zingekuwa ndani ya Mwanzo wenyewe. Kwanza, maandishi ya utangulizi. Maandiko ya utangulizi, utakumbuka, ni 11, na yanavuka historia ya awali ya sura ya 1 hadi 11 kupitia historia mahususi ya mfumo dume ya sura ya 12 hadi 50, kuanzia na Ibrahimu.

Na kama vile Ibrahimu, Isaka na Yakobo na wana 12 wa Yakobo wanavyoelezewa na mwandishi kama watu halisi katika mazingira halisi ambayo yanaweza kuhusishwa kihistoria na kipindi cha historia ambacho tumeweza kupata kutoka kwa vitu vya kimwili na pia vitu vilivyoandikwa katika Enzi ya Shaba ya Kati hadi Enzi ya Shaba ya Mwishoni, takriban 2200 hadi 1500, kama vile tunavyoweza kuthibitisha kwamba maelezo ya Ibrahimu na familia yake yanaendana na historia halisi, kwa kuwa maandishi ya juu, haya ni vizazi vya daraja la nusu zote mbili za Mwanzo, basi mwandishi angetutaka pia tuelewe sura ya 1 hadi 11 kama matukio halisi ya kihistoria. Ndiyo, kusimuliwa kwa njia tofauti na historia mara nyingi huelezewa na kusimuliwa katika Biblia na pia katika nyakati za kisasa, kwa kutumia taswira nyingi sana, aina ya, ndiyo, lugha inayomlenga mwanadamu, inayoeleweka na mwanadamu

ili tuweze kuelewa vyema, tofauti na lugha ya kiufundi, kisayansi, na wakati mwingine ya kihistoria. Kwa hivyo, maandishi ya utangulizi, angalau kwa upande wa mwandishi, unaweza kuyakubali au kuyakataa, yaliwaelewa Adamu na Hawa kama watu halisi wa kihistoria, na vile vile Nuhu, na kisha wazao wa Nuhu waliohusishwa na wa Ibrahimu.

Adamu na Hawa ni halisi kama vile Adamu alivyo halisi kwa Ibrahimu na Hawa kwa mkewe, Sara. Kisha, hili linaelezwa kwa njia ya pili: nasaba. Unapochukua nasaba za sura ya 5 na sura ya 11, nasaba ya Sethi inayoendelea hadi Nuhu, na kisha mwana wa Nuhu Shemu katika sura ya 11 inayoendelea hadi Ibrahimu, kisha kwa nasaba, una uhusiano kutoka kwa Adamu hadi Nuhu hadi Ibrahimu.

Na kwa hivyo, kwa nasaba, mwandishi anatuambia kwamba hawa ni watu halisi wa kihistoria na kwamba kuna uhusiano kati ya mtu wa kwanza, Adamu wa pili, kwa sababu Nuhu na familia yake walinusurika gharika, na kisha familia maalum ya Ibrahimu ambayo kupitia kwake tutaambiwa Mungu anafikiria baraka inayopatikana kwa wote. Hii ni sehemu ya kwanza ya hadithi ya bustani. Katika sehemu yetu ya pili, tutachukua hadithi mwishoni mwa sura ya 2, mistari ya mwisho kabisa ya 24 na 25, na kisha tutazungumzia kuhusu dhambi iliyotokea bustanini ambayo ilivuruga sana lakini haikufanya mpango mzuri wa Mungu kwa wanadamu kuwa wa kizamani kabisa.

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 3A, Hadithi ya Bustani, Sehemu ya 1, Mwanzo 2:4-3:24.